

Oppsummering og evaluering av JOU 101, høsten 2017

Emneansvarlig: Astrid Gynnild. Faglærere: Kristine Holmelid og Thomas Wold

Generelt:

Dette har vært en gjeng med engasjerte studenter og et semester med mange gode diskusjoner i gruppen. Høyt oppmøte. 22 studenter fullførte semesteret. 21 har tatt eksamen, den siste studenten tar eksamen i januar etter avtale med studiekonsulent. <http://www.uib.no/emne/JOU101> for mer info om studieplan.

Thomas og Kristine har hatt ca halvparten av undervisningen. Kristine noe alene, det meste sammen med Thomas. Det fungerte godt å dele temaer mellom oss, samtidig som vi begge var til stede og gjerne hadde ulike innfallsvinkler til temaene. Vi tok ulike roller i øktene, inviterte til diskusjoner og fikk vise at det ikke alltid finnes en fasit i journalistikken.

Semesteret var intensivt, og med mye praktisk innhold. I mobilvideo-journalistikk og speilrefleks hadde Jo Hjelle undervisningen, Audun Vermundsen underviste i fotoshop og lightroom, mens Per Christian Magnus underviste i video/TV og podcast.

JOU101-studentene har hatt besøk av VG-journalistene Synnøve Åsebø og Mona Grivi Norman, fjorårets Skup-vinnere, som snakket om hvordan kombinere nyhetsjournalistikk og graving. Fotosjef i Bergens Tidende, Vegar Valde, fortalte hvordan en kan fortelle nyheter gjennom pressebilder, mens Sindre Helgheim fra NRK Hordaland snakket om hvordan NRK jobber med nyheter på nett.

Dette fungerte spesielt godt:

Vi begynte alle økter med et 15 minutters morgenmøte. Studentene fikk beskjed om å lese/høre/se nyheter til økten. En dag var temaet sportsnyheter i radio/TV/avis, en annen lokale nyheter i BA og BT, så utenriksnyheter på radio, etc. Målet var å øve studentene opp til å orientere seg i nyhetsstrømmen, å diskutere hva som er en god nyhet og hvorfor (nyhetskriteriene) og slik gi dem et innblikk i den kommende journalisthverdagen (journalistisk tenkning/øvelse).

I flere av etikkøktene hadde vi PFU som tema, og i en økt fikk de oppgaven med å være PFU. De diskuterte en sak som skulle opp for utvalget noen uker senere (Nils Rune Langeland vs Khrono, VG og NRK). Etter arbeidet i tre grupper hadde vi plenumsdiskusjon. Konklusjonene til studentene viste seg å være ganske like, og i samsvar med det PFU kom frem til. Studentenes tilbakemelding var at det var både nyttig og spennende å jobbe slik praktisk med etikk.

Studentenes evaluering:

Alle studentene fylte ut evalueringsskjema på slutten av kurset. Temaer som ble tatt opp her, ble også diskutert i plenum. Studentene ga svært gode tilbakemeldinger, samt konstruktiv kritikk.

Studentene mente at det viktigste de har lært på kurset er journalistikkens rolle og samfunnsoppdrag, etikk og utfordringer. De mener de er blitt bedre rustet til arbeidslivet, og at de har lært å reflektere over eget arbeid. De mener også at den praktiske/tekniske opplæringen har vært til stor nytte i kombinasjon med det teoretiske, og at de har lært mye om ulike måter å drive journalistikk på.

Noen mente at de kunne en del av det praktiske fra før, og at det derfor var kjedelig. Her er det vanskelig å vite om de vurderer sin egen praktiske kompetanse riktig. Når det gjaldt mobilapper,

mente for eksempel flere at de hadde god innsikt, og så viste det seg at de samtidig hadde mye å lære om hvordan appene kunne brukes i nyhetsjobbing. Andre igjen mente at det praktiske gikk for fort.

Studentene satte pris på at det var lagt opp til mye diskusjoner i undervisningen. Kombinasjonen av grunnleggende teori og etikk med dagsaktuelle problemstillinger og mye diskusjon, gjorde at mange trakk fram klasseromsundervisningen. De satte også stor pris på gjesteforelesere fra mediebransjen.

Forslag til endringer/forbedringer neste år:

Dette kurset har fungert veldig godt. Siden det er et splitter nytt kurs, har vi dessuten høstet verdifulle erfaringer som viser at det med enkle grep kan videreutvikles til neste høst. Noe handler om utstyr til den tekniske opplæringen, noe gjelder obligatorisk undervisning og evalueringsform. Når det gjelder utstyr, er behovet for flere og bedre speilreflekskameraer meldt inn. Det hadde også vært kjekt med en PC til hver student når de jobber med redigering. Dersom det ikke lar seg løse, kan det være lurt å diskutere mulig justering av disse undervisningsøktene. Vi anbefaler også at den tekniske undervisningen fordeles på flere og kortere dager, og at det vurderes om undervisningen kan differensieres noe ut fra hvilke forhåndskunnskaper studentene har.

Vi anbefaler videre at studieplanen er eksplisitt på hva som er obligatorisk undervisning, og at vurderingsformen på refleksjonsoppgaven endres fra bokstavkarakterer til godkjent/ikke godkjent. I refleksjonsoppgavene kom det for øvrig frem at mange studenter opplever det å intervju og snakke med fremmede mennesker som spesielt utfordrende. Siden intervjuing er en basisferdighet i journalistikk, vil det være lurt å sette av mer tid til nyhetsjobbing i felt allerede på dette kurset. Det vil gi et godt fundament for videre fordypning i nyhetsjournalistikk i neste semester.

Bergen, 18. januar 2018

Thomas, Kristine og Astrid

Emneevaluering for MEPRO100 høst 2017

Av Balder Holm

Mepro100 ble til utviklet våren 2017 av Balder Holm i samarbeid med Ole Mjøs og programansvarlige Astrid Gynnild, Erlend Lavik og Kristine Jørgensen. Kursutviklingen bygget på et lengre forarbeid av de programansvarlige. MEPRO100 gir i tråd med studieplanen «ei innføring i teoriar og metodar som søkjer å forstå medieproduksjon og - praksis, og gir ei opplæring i akademisk skriving med fokus på å setje medieproduksjon inn i ein akademisk samanheng». I tillegg legger kurset vekt på å skape faglige og sosiale relasjoner på tvers av de tre bachelorprogrammene på Media City Bergen.

Undervisning, obligatoriske øvelser og eksamen

Undervisningen i MEPRO100 er hovedsakelig workshop-basert. Kurset består av en rekke på åtte 4-timers workshops knyttet til hvert studieprogram (MIX, TVP og JOU), totalt 24 workshops. I tillegg kommer 1 felles introduksjonsforelesning og 3 felles faglige forelesninger som skal gi studentene overordnede faglige perspektiv som innledning til det mer konkrete workshop-arbeidet. Hver forelesning innleder en rekke på to-tre workshops.

Eksamen i MEPRO100 består av en refleksjonsoppgave på 3000-4000 ord med selvvalgt problemstilling og litteratur, skrevet under veiledning. De tre første workshopene er viet ideutvikling, litteratursøk og opplæring i referanseteknikk og akademisk skriving. Etter den tredje workshopen skal studentene levere en obligatorisk øvingsoppgave hvor de presenterer oppgaveideen og skriver et 1000-ords referat av inntil tre tekster de har funnet til oppgaven. Mot slutten av kurset er det obligatorisk å levere et førsteutkast til veiledning før endelig innlevering av refleksjonsoppgaven.

De fem siste workshopene har vekslet mellom akademisk skriving, innføring i akademiske tenkemåter med fokus på medievitenskap/medieproduksjon og metodeøvelser. Sistnevnte tok form som gruppebaserte kvalitative intervju med bransjefolk fra ITV, Vimond, Vizrt, BT, BA og NRK.

Hva som fungerte bra

Dessverre var det relativt få som svarte på studentevalueringen, men tilbakemeldingene fra de som svarte var svært positiv. Her trekker de særlig fram workshop med varierte arbeidsoppgaver som en god undervisningsform, i tillegg til at selvvalgt oppgave ga stor frihet, var spennende og motiverende. Generelt virker det som om de fleste har hatt stort utbytte av opplæringen i akademisk skriving, mens enkelte opplever at det øvrige faglige innholdet – medievitenskap og medieproduksjon – virket noe tilfeldig.

Disse tilbakemeldingene stemmer godt overens med mitt eget inntrykk av kurset. På tross av til dels store grupper, har workshop vært en velfungerende undervisningsform som virker særlig godt egnet til akademisk skriving. Flertallet av studentene har også vist stort engasjement for refleksjonsoppgaven – også utenfor undervisning, for eksempel per e-post.

Siden ett kurs ikke kan tilby skreddersydd undervisning til tre forskjellige studieretninger, åpner en selvvalgt oppgave for at hver student kan kombinere akademisk skriving med fordypning i faglig innhold som er relevant for den enkelte. Bransjeintervjuene fungerte også godt som en kombinasjon av metodelære og verdifull innsikt hva som kreves for å lykkes i bransjen.

Det var svært godt oppmøte og aktiv deltagelse på workshops, nærmest alle leverte samtlige obligatoriske innleveringer og studentene presterte over snittet godt på eksamen.

Hva som fungerte dårlig og forslag til endringer

Noen av studentene hadde bachelor- eller mastergrad fra tidligere, og hadde derfor allerede tilegnet seg gode kunnskaper om akademisk skriving. For disse hadde fokus på akademisk skrivetrening mindre verdi, og enkelte uttrykte frustrasjon over at man ikke kan få fritak fra MEPRO100 dersom man har tilsvarende kurs fra før. Dette «ekstraarbeidet» bør sees i lys av den totale arbeidsbelastningen studieprogrammene på MCB har. Det er heller ikke heldig for gruppedynamikken at enkelte studenter primært stiller opp fordi de må.

Forslag til endring: Det bør innføres full studiepoengsreduskjon for MEPRO100, slik at studenter som har akademisk skriving eller tilsvarende fra tidligere kan få fritak.

De felles forelesningene var heller ingen stor suksess. Oppmøte var godt på de tre første og veldig svakt på den fjerde, men tilbakemeldingene underveis og i evalueringen var at forelesningene opplevdes kjedelige og lite relevante. Jeg sitter selv igjen med et inntrykk av at forelesningene var nokså frikoblet fra den øvrige undervisningen.

Forslag til endring: Jeg mener det kan være en verdi i å beholde forelesningene, fordi de er den eneste felles arenaen på tvers av de tre bachelorprogrammene. Men innholdet bør knyttes tettere opp mot arbeidet i workshops. Det kan f. eks. også være en god løsning at studentene presenterer enkelte prosjekter fra workshops i forelesninger, slik at avstanden mellom workshop og forelesning som undervisningsform kortes ned.

Som nevnt over, fikk vi tilbakemeldinger om at det faglige innholdet utover akademisk skriving kunne virke noe tilfeldig for enkelte. Dette er svakheten med 4-timers workshops: vi møtes bare åtte ganger og hver workshop fokuserer på en tematikk. Trekker man fra workshops som fokuserer på akademisk skriving og refleksjonsoppgave, vil ikke 2-4 workshops kunne dekke et mangfoldig felt som medieproduksjon.

Forslag til endring: Ettersom den selvvalgte oppgaven gir studentene trening i hele prosessen fra idemyldring til ferdig oppgave, vil jeg foreslå at hele workshop-rekken struktureres slik at den dekker prosessen fra ide til ferdig oppgave. Det vil gi kurset et skarpere fokus med større vekt på akademisk skriving. Dersom man benytter aktuell litteratur om medieproduksjon i undervisningen der dette er relevant, trenger ikke denne siden av kurset å svekkes betydelig. Man kan eventuelt holde av en eller to workshops til bransjeintervjuer og lignende metodisk opplæring. Kurset er ikke tjent med en 50/50 deling mellom akademisk skriving og innføring i (teoretiske perspektiv på) medieproduksjon.

Når det gjelder refleksjonsoppgaven, vil jeg trekke fram tre ting: 1) denne fungerer godt som en fagoppgave tilsvarende en semesteroppgave, men refleksjonsbiten opplevde studentene

som uklar og unødvendig. Det var bred enighet om at refleksjoner ikke bør karaktersettes. 2) Det er litt uheldig at helt ferske studenter vanskelig kan vite om temaet de velger er lett å finne litteratur til, og dette medfører et temmelig stort sprik i tilfanget av litteratur. 3) Det er svært arbeidskrevende å veilede 80-90 oppgaver både i workshops og ved skriftlige tilbakemeldinger. Jeg skrev tilsammen tilnærmet 40.000 ord med tilbakemeldinger.

Forslag til endring: 1) Studentene kan skrive en obligatorisk refleksjonsoppgave underveis, som vurderes som godkjent/ikke godkjent. Studieplanen endres, slik at eksamensformen er en semesteroppgave med samme omfang som tidligere. 2) Kurset har per i dag svært lite pensum. Jeg vil anbefale at man setter opp en større oversikt over aktuell litteratur, slik at studentene kan ta utgangspunkt i denne for å finne fagtekster til oppgaven. Vi kan fortsatt kreve at de leter fram noen tekster utover dette, for å trene dem i litteratursøk. 3) Skriftlig veiledning på refleksjonsoppgave bør fordeles på flere undervisere. Studentene bør også involveres aktivt i å presentere og gi tilbakemeldinger på arbeidet med oppgaven underveis i kurset.

Til sist bør det nevnes at det er svært krevende å rekruttere undervisere til workshops når MEPRO100 dekker tre kurs. Workshops er i utgangspunktet svært arbeidskrevende med hensyn til planlegging og annet forarbeid. Dette blir ytterligere komplisert av at man enten må rekruttere tre undervisere hver uke for å dekke de tre bachelorprogrammene, eller at hver underviser som rekrutteres må undervise samme workshop tre ganger på en uke (12 timer). Resultatet er at kurset blir veldig personavhengig og sårbart for fravær av undervisere.

Forslag til endring: Det bør ideelt sett være tre undervisere, en underviser til hver av de fagspesifikke gruppene (JOU, MIX, TVP). Dette vil redusere arbeidsmengden betraktelig og undervisere på en gruppe kan relativt enkelt vikariere for undervisere på andre grupper. Erfaringen fra denne høsten er at det ikke nødvendigvis er så mye å vinne på å hente inn eksterne undervisere til workshops – når man underviser en hel workshop-rekke, får man tid til å bygge gode relasjoner med studentene og undervisningen henger bedre sammen. Programlederne bør likevel fortsatt delta på en workshop der de forteller om forholdet mellom teori og praksis i deres spesifikke studieretning. Dette bør komme tidlig i kurset.

Kommentarer til studentenes evaluering av kurset

Som nevnt var det relativt få som besvarte evalueringen – denne bør nok sendes ut tidligere. Studentene ga uttrykk for å være svært fornøyd med min undervisning og veiledning, undervisningsformen og variasjon i oppgaver, samt utbytte av akademisk skrivetrening og oppgaveskriving. Når det gjelder kritikk, er aktuelle tilbakemeldinger nevnt over – for eksempel fritak fra MEPRO100 og utbytte av forelesninger.

Vurdering av mevi165, våren 2017

Studenter og lærere

31 studenter avla eksamen. Karakterfordelingen: A: 8, B: 13, C: 10, Av dem som avla eksamen, følger 14 bachelorprogrammet i journalistikk, 14 bachelorprogrammet i film og TV, mens tre er journalistikkstudenter fra tidligere kull.

Lærere: Per Christian Magnus, video, Siri Løken, NRK, lyd. Kursansvarlig: Terje Angelshaug, tekst og foto etc.

Pensumlitteratur:

Olav Njaastad (2010): TV-reportasjen, Oslo: Gyldendal (163 sider)

Steen Steensen (2016): Stedets sjanger, 2. utgave, Høyskoleforlaget (277 sider)

Berit Hedemann (2006): Hør og Se, Cappelen Damm (180 sider)

Vurdering

Årets kurs ble lagt opp etter mønsteret som har vært fulgt de siste tre årene. Studentene skal gjennom kurset forstå reportasjesjangerens kjennetegn og være i stand til å lage reportasjer på ulike plattformer (tekst, fotos, lyd og video). Studentene velger selv plattform for eksamensarbeidet sitt og alle plattformer var representert blant årets eksamensreportasjer. Variasjonen i valg av plattformer har aldri vært større. Jeg tar det som et tegn på at det faglige tilbudet i programmet stadig utvider studentenes praktiske kompetanse. Av de fire plattformene vi underviser i på MEVI165, er den rene fotoreportasje og lydreportasjen det studentene er mest usikre på når de kommer. Ettersom bevisst fotokunnskap og kompetanse på lyd er viktig for studenter som skal ut i et arbeidsmarked der krav til allsidighet er økende, bør disse plattformene vies større oppmerksomhet i journalistikkstudiet fra første stund.

Basert på samtaler med studenter er det grunn til å tro at opplegget for MEVI165, med hovedvekt på obligatoriske oppgaver og hyppige, individuelle tilbakemeldinger, fungerer bra. En skriftlig evaluering viste at studentene hadde hatt godt faglig utbytte. 28 av 31 ga karakter 4 eller bedre på faglig utbytte. De aller fleste ga 5 eller 6 (toppkarakter). Det var særlig gledelig å legge merke til at film/TVstudentene var minst like positive som journalistikkgruppen. Prosessen med å integrere film/TV-studenter i dette journalistikk-kurset har tatt sin tid, men årets tilbakemelding er enda en bekreftelse på at det har lyktes godt.

I fjorårets kursevaluering tok jeg opp forholdet til Nordiske Mediedager og foreslo at studentinnsats der burde være frivillig. Dette fordi konferansen legges midt i studentenes eksamensperiode og den er lite relevant som arena for reportasjearbeid. Ordningen ble gjennomført i år. Studentene valgte fritt om de ville delta på arrangementet. Jeg har ikke fått noen klager, verken fra studenter eller NMD på denne ordningen.

Oppsummering

Reportasje er en spennende, men krevende sjanger. Begrepet misbrukes daglig i diskusjoner om journalistikk der likt og ulikt kalles reportasje. Å gi studentene forståelse for og kunnskaper om sjangeren slik at de kan boltre seg i alle reportasjens farger, krever arbeid og modning. Den fortellende journalistikken er viktig, men et kurs fra mars til mai kan bare gi studentene en første smak av noe som kan gi dem livgivende tilfredsstillelse som journalister så lenge de kan forme ord og bilder. Den fremtidige journalistikkutdanningen må gi større rom for sjangeren og utvide registeret av plattformer den kan dyrkes på.

Årets kurs er foreløpig siste versjon av et kurs som har vært i kontinuerlig forandring gjennom den tiden jeg har hatt ansvaret for det. Det har vært praktisk orientert og forelesningene har i svært liten grad forholdt seg til pensum. Noen studenter har savnet større oppmerksomhet omkring det teoretiske grunnlaget for sjangeren uten at det på noen måte har utviklet seg til et krav om forandring. For de fleste er dagens ordning utmerket. Jeg tror likevel at det kunne øke forståelsen for sjangeren om en la inn en eller to forelesninger/workshops om sjangerens historikk og kjennetegn. Det vil imidlertid være viktig å knytte slik undervisning tett til praktiske eksempler.

Av pensumlitteraturen er Berit Hedemanns bok ti år gammel. Den er god, men en ny bok av Lars Nyre og Linda Eide om lydjournalistikk bør vurderes som alternativ.

21. juni 2017

Terje Angelshaug

Evaluering, 167, hausten 2017

Faglærars vurdering av

Gjennomføring

15 studentar har følgd kurset, 11 av dei frå journalistikk og fire frå Nye medier. Dei fire «gjestetstudentane» gav svært positive bidrag og var med på å gjera heile gruppa særskild god. 14 studentar fullførte eksamen denne hausten.

Kurset har vore gjennomført som to kurs-i-eitt; med ein metodedel, styrt av Per Christian Magnus, først og ein etikk-del, styrt av underteikna, deretter. Etikk-delen var likevel utvida med tre økter, samanlikna med tidlegare gjennomføringar, med tilsvarende tre færre økter på metode-delen. Dermed blei den totale undervisningsmengda på dei to delane meir i samsvar med den 50/50-delinga som har vore meininga mellom høvesvis etikk og metode. Dei tre ekstra etikk-øktene blei spreidde utover i metode-rekkja.

Sjølv med denne endringa så blei ordninga med avslutta metode-del med eksamen midtvegs (oktober) halden fast ved.

Metode-delen hadde ei blanding av eigne økter med faglærar og økter frå gjestelærarar – Adrian N. Olsen (kjelder og kjeldekritikk), Mette Anthun (intervjuteknikk), Anne Hovden (offentlegghetslova), Bjarne Kvam (krim- og katastrofejournalistikk), Sølve Rydland (excel/organisering av data, kjelder, mm), Eirik Stavelin (datastøtta journalistikk), Hanne Louise Åkernes (sosiale medium for nyhetsjakt) og Christian Lura (faktasjekk).

Etikk-delen hadde innleiande førelesingar/seminar med underteikna, og seinare workshops knytt til PFU-arbeid (eige PFU-møte og gjennomgang ved PFU-leiar Alf Bjarne Johnsen i økta deretter) og til anna etisk refleksjon – NRK-etikk (Per Arne Kalbakk) og «Redaktørens dilemma».

Eksamen har bestått av ein tredagars heimeeksamen (knytt til metodedelen) og ei refleksjonsoppgåve (knytt til etikkdelen). Eksamensresultata var svært tilfredsstillande.

Student-evaluering

Det vart gjennomført skriftleg student-evaluering på siste økta, 15. november. 11 av dei 15 studentane var til stades og svara på evalueringa. Som vanleg er, så er slike studentevalueringar litt sprikande. Nedanfor er det likevel vektlagt nokre sentrale punkt:

Studentane var jamt over særskild nøgde med kurset. Dei har sett stor pris på – og vil gjerne ha meir av! – drøftingar gjennom øktene, av både metodiske og etiske utfordringar og dilemma.

På metodedelen synest det å vera ei spesiell utfordring at enkelttema til dels berre får korte besøk. «Datajournalistikk» og «økonomijournalistikk» er nemnde spesielt i evalueringa.

Den praktiske tilnærminga til søking og *innsyn* i metoden har studentane sett stor pris på. Besøket i rettssalen er også nemnt som ei lærerik erfaring.

Sjølve *etikk*-delen blir vurdert gjennomgåande positivt, men studentane meiner samtidig at medierett må hevast fram i større grad. Skugge-PFU, inkludert førebuing og oppfølging, er alltid populært.

Sidan dette var aller siste gjennomføringa av MEVI 167, så tillèt eg meg å avslutta denne evaluering med eit lite knippe student-sitat:

Det har vært et veldig spennende og interessant kurs med variert innhold. Liker eksamensformen og forelesningsformen.

Gode lærere med ekstrem faglig tyngde og en genuin interesse for studentene/faget har gjort dette faget lærerikt.

Faget har vært veldig bra, vi har lært mye!

Lars Arve Røssland
12.12. 2017